

RAHANDUSMINISTEERIUM

Justiitsministeerium
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Finantsinspeksioon
Rahapesu Andmehüüroo
Eesti Pank

Meie 18.09.2024 nr 1.1-10.1/4134-1

Hoiu-laenuühistu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnoü

Esitame kooskõlastamiseks hoiu-laenuühistu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, mis on koos seletuskirja ja märkuste tabeliga kättesaadav õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise süsteemi EIS vahendusel <http://eelnoud.valitsus.ee/>.

Märgime esiteks, et eelnõu koostamise käigus oleme võtnud osaliselt arvesse varasematel kooskõlastusringidel tehtud ettepanekuid (vt märkuste tabelit). Samuti oleme kaalunud hoiu-laenuühistute ettepanekut võtta kasutusele keskühistu mudel. Peale põhjalikku analüüsi oleme aga arvamisel, et keskühistu mudelit ei ole võimalik Eestis mõistlik rakendada eelkõige järgnevatel põhjustel:

- keskühistu mudel ei suurendaks ühistute läbipaistvust ning kontrolli, sest keskühistu peamine eesmärk on oma liikmete (hoiu-laenuühistute) toetamine ja tegevuse koordineerimine, mitte järelevalve teostamine. Juhul kui Finantsinspeksiooni järelevalve subjektiks saaks ainult keskühistu, aga mitte tema liikmeks olevad hoiu-laenuühistud, siis selline mudel ei taga suure tõenäosusega efektiivset kontrolli. Seda põhjusel, et keskühistul kui eraõiguslikul juriidilisel isikul puuduvad samaväärsed avalik-õiguslikud sunnimeetmed kui Finantsinspeksioonil, et ennetada õigusrikkumisi ning nendele vajadusel reageerida;
- keskühistu enda moodustatav stabiliseerimisfond ei pruugi kaitsta piisavalt hoiustajaid olukorras, kus mõni suurem hoiu-laenuühistu või mitu hoiu-laenuühistut on rahalistes raskustes;
- keskühistu ja hoiu-laenuühistute tegevuses võib tekkida huvide konflikt kui keskühistu sisuliselt konkureerib ühistute endiga oma äritegevuses;
- formaalselt nõuaks keskühistu põhise seaduse koostamine täiesti uue regulatsiooni väljatöötamist, mis nihutab probleemide lahendamist veel kaugemasse tulevikku;
- laiemalt jääb arusaamatuks, et miks ei võiks keskühistu mudeli asemel olemasolevad hoiu-laenuühistud koostuda ja moodustada ühiselt ühistupanga.

Seega näeb käesolev eelnõu versioon jätkuvalt ette hoiu-laenuühistu seaduse kehtetuks tunnistamise ja panga/ühistupanga tegevusloa taotlemise kohustuse. Rõhutame aga seda, et panga või ühistupanga tegevusloa kohustus kaasneb üksnes juhul kui hoiu-laenuühistu soov on jätkuvalt hoiuseid kaasata. Muudel juhtudel saab edasi tegutseda tavalise tulundusühistuna või mõnes muus vormis.

Võrreldes eelnõu varasemate versioonidega oleme lisanud teatud paindlikkust ja muutnud mitmeid kohustusi õigusselgemaks – näiteks suurendanud ühistu juhatuse volitusi osamaksete või hüvitise väljamaksmisel, vähendanud osaluse omandamise piiranguid, täpsustanud laenu andmise nõudeid lähtuvalt vastutustundliku laenamise põhimõttest, viinud sisse krediititoimiku pidamise ja teabe jagamise kohustuse ning korrigeerinud nõudeid, millele peavad ühistu juhid ja töötajad vastama.

Kokkuvõttes palume eelnõu kohta tagasisidet 25 tööpäeva jooksul käesoleva kirja kättesaamisest alates.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Lisad:

1. Eelnõu
2. Seletuskiri
3. Märkuste tabelid

Anastasia Nõmmik, 5854 5096, anastasia.nommik@fin.ee

Lisaadressaadid:

Eesti Hoiu-laenuühistute Liit MTÜ
FinanceEstonia MTÜ
Audiitorkogu
Eesti Pangaliit MTÜ
Eesti Ühistegevuse Liit
Õiguskantsleri Kantselei
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
Tartu hoiu-laenuühistu
Kambja hoiu-laenuühistu
Kodumaa Kapitali hoiu-laenuühistu
Tallinna hoiu-laenuühistu
Eesti Hoius hoiu-laenuühistu
Raha hoiu-laenuühistu
Hea Koostöö hoiu-laenuühistu
Balti hoiu-laenuühistu
Leie hoiu-laenuühistu
Loo hoiu-laenuühistu
Maaelu Edendamise hoiu-laenuühistu
Põlvamaa hoiu-laenuühistu
Eesti Korteriühistute hoiu-laenuühistu
Octotron hoiu-laenuühistu
Geldex hoiu-laenuühistu